

تشنج در بزرگسالان

تشنج یک اختلا ناگهانی و موقتی در فعالیت الکتریکی مغز است که باعث ایجاد تغییرات رفتاری، حرکتی، حسی یا ذهنی در فرد می شود. بسته به نوع و شدت آن ممکن است از چند ثانیه بی توجهی تا حرکات شدید بدنی و بیهوشی کامل متغیر باشد.

انواع تشنج:

تشنج های کانونی: منشاء این نوع تشنج ها یک ناحیه مشخص از مغز است.

- با حفظ هوشیاری: بیمار محیط اطراف را درک می کند اما ممکن است احساس غیر عادی یا حرکات غیرقابل کنترل داشته باشد.
- با اختلال در هوشیاری: ممکن است بیمار به اطراف پاسخ ندهد و حرکات تکراری (مثل مالیدن دست ها، لیس زدن لب ها) انجام دهد.

تشنج های گسترده: فعالیت الکتریکی در کل مغز پخش می شود.

- تونیک- کلونیک: از دست دادن هوشیاری، سفتی بدن، حرکات شدید و لرزش
- آپسنس: خیره شدن لحظه ای، عدم پاسخگویی، شایع در کودکان
- اتونیک: شل شدن ناگهانی عضلات و افتادن ناگهانی
- میوکلونیک: پرش های سریع و کوتاه عضلات
- کلونیک: فقط لرزش یا فقط سفتی (هر کدام به تنهایی)

علل تشنج

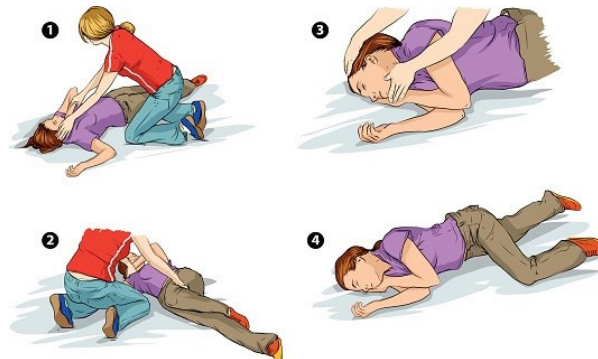
در کودکان: تب بالا-ناهنجاری های ژنتیکی

در بزرگسالان: (صرع) (اپی لپسی)، ضربه به سر، سکتة مغزیف تومور مغزی، ترک الکل یا دارو

در هر سنی: کاهش یا افزایش ناگهانی قند خون، عدم تعادل الکترولیت ها، عفونت های مغزی، مصرف مواد سمی (مثل الکل) یا داروهای خاص

اقدامات اولیه هنگام تشنج:

- ✓ خونسردی خود را حفظ کنی
- ✓ فرد را روی زمین، به پهلو بخوابانید (برای جلوگیری از خفگی)
- ✓ اطراف فرد را از اشیای خطرناک پاکسازی کنید
- ✓ مدت زمان تشنج را ثبت کنید
- ✓ پس از اتمام تشنج، منتظر هوشیاری باشید

❌ اقدامات اشتباه

- ❌ قرار دادن اجسام در دهان (خطر خفگی دارد)
- ❌ تلاش برای مهار حرکات بدن
- ❌ دادن غذا، دارو یا آب
- ❌ جیغ زدن یا فشار آوردن به بیمار

علائم تشنج:

- حرکات غیر ارادی بدن (خصوصا دست و پا)
- سفتی یا لرزش عضلات
- از دست دادن هوشیاری یا گیجی
- کف کردن از دهان یا گاز گرفتن زبان
- خیرگی چشم یا حرکات غیر اعادی چشم
- بی اختیاری مدفوع یا ادرار

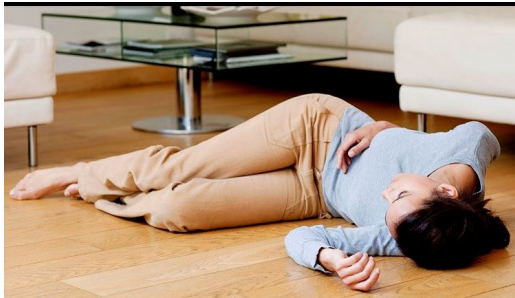
موارد اورژانسی

بلافاصله با اورژانس (۱۱۵) تماس بگیرید اگر:

- تشنج بیش از ۵ دقیقه طول کشید.
- فرد پس از تشنج هوشیاری کامل به دست نیامورد
- تشنج پشت سر هم اتفاق افتاد
- فرد اولین بار است که دچار تشنج شده است
- فرد زخمی یا دچار آسیب فیزیکی شده است

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی آذربایجان غربی

تشنج در بزرگسالان

واحد آموزش سلامت

۰۴۴- ۴۴۲۲۲۲۴۳

۱۴۰۴

زندگی با تشنج و صرع

افراد مبتلا به صرع می توانند زندگی طبیعی داشته باشند، با رعایت موارد زیر:

- مصرف منظم دارو
- پرهیز از بیخوابی و استرس
- اجتناب از نور های چشمک زن (در صرع حساسیت به نور)
- استفاده از دستبند پزشکی
- اجتناب از رانندگی بدون اجازه پزشک

نکته نهایی

هر تشنجی نشانه صرع نیست اما هر صرعی شامل تشنج های تکراری است.

صرع یک بیماری مزمن عصبی و اختلال پایدار در فعالیت الکتریکی مغز است و تشنج یک علامت یا نشانه است، که ممکن است موقتی و قابل برگشت باشد.

در صورت مشاهده تشنج، سریعاً اقدامات اولیه را انجام داده و به پزشک مراجعه کنید

منبع:

۱- ترجمه کتاب نورولوژی Adam & Victor

2-Mayo Clinic

3-UpToDate

درمان تشنج

درمان بسته به علت آن است

اگر علت موقتی باشد (مثل تب یا افت قند): درمان علت کافیت

اگر بیماری صرع تشخیص داده شود: درمان بلند مدت با داروهای ضد تشنج

در برخی موارد مقاوم، جراحی مغز یا دستگاه های تحریک مغزی ممکن است توصیه شود.

تشخیص و ارزیابی پزشکی

- نوار مغز (EEG)
- MRI یا سی تی اسکن
- آزمایش خون
- بررسی شرح حال خانوادگی (صرع ژنتیکی)